

FARSKÝ LIST

21.september – 27.september 2026, číslo 663
Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301
Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Jeden zo znakov, že sme pripravení na obrátenie, je "myseľ začiatočníka".

Vlastne ho dobre vyjadruje notoricky známy japonský príbeh: Profesor z univerzity (často označovaný ako západný alebo nemecký profesor) prišiel za zenovým majstrom menom Nan-in (japonský majster z obdobia Meidži), aby sa dozvedel viac o zene. Profesor neustále rozprával o svojich vedomostiach, názoroch a špekuláciách, čím majstrovi nedával priestor, aby ho učil. Nan-in ponúkol profesorovi čaj. Začal mu nalievať do šálky. Keď bola plná, neprestal a nalieval ďalej. Profesor sledoval, ako čaj preteká, až kým sa neudržel a vykrikol: „Je plná! Už sa do nej viac nezmestí!“. Majster pokojne odpovedal: „Rovnako ako táto šálka, aj vy ste plný svojich názorov a špekulácií. Ako vás môžem učiť zen, ak si najprv nevyprázdnete šálku?“ Obrátenie je charakteristické tým, čomu sa dnes hovorí myseľ začiatočníka. Ono poznanie, ktoré stálo na začiatku Sokratovej múdrosti: Viem, že nič neviem... Už si to uvedomujem. Človek, ktorý ešte nie je pripravený na druhé obrátenie a na začiatok učeníctva, je presvedčený, že on predsa všetkému rozumie, všetko verí, všetko chápe, všetko robí a dodržiava. Bežná skúsenosť, ktorú ako kňazi mávame, je, že keď sa stretáme s týmito ľuďmi, obzvlášť takými, ktorí nábožensky veľmi nežijú, prvé čo je, že začnú hovoriť: O tom, ako to oni všetko chápú. Ako všetkému rozumejú. Ako všetko vedia. Samozrejme, lepšie, než ostatní ľudia. Vlastne lepšie, než farár, lepšie, než Cirkev. Keby sa nehanbili, povedali by, že lepšie, než Biblia, lepšie než Kristus, lepšie, než Boh. Oni všetko vedia, všetko si plnia - iste, nejaké drobné chybičky sa vyskytnú, nikto nie je bez chyby, ale to sú len také drobnosti. Takýto človek ešte na obrátenie, uverenie a kresťanstvo nedozrel. Ešte nie je pripravený. Je presne ako farizeji, učiteľia

Zákona, starší a saduceji z čias Krista, ktorí neprichádzali ku Kristovi, aby sa od Neho ako nevedomí a neznalí učili, ale aby Ho ako tí, ktorí predsa všetko vedia a všetkému rozumejú, súdili a posúdili, či to robí a hovorí správne, alebo nie. Skutočne sa obrátiť môže iba človek, ktorý vie, že je hriešnikom. A väčšinou nie je hriešnikom preto, že by páchal nejaké strašné zločiny, že by niekoho zabil alebo kradol alebo mal na konte nejaké veľké podvody. Vlastne až doteraz žil ako dobrý a zbožný človek a za takého sa aj považoval - tak, ako Apoštol, keď o svojom druhom obrátení ku Kristovi píše, ako na seba hľadel predtým, než k nemu dospel: bol „na ôsmy deň obrezaný, z Izraelovho rodu, z Benjamínovho kmeňa, Hebrej z Hebrejov, čo sa týka zákona farizej, čo do horlivosti prenasledovateľ Cirkvi, čo do spravodlivosti, ktorá je v zákone, žil som bezúhonne.“ (Flp 3, 5-6). Ale práve toto prenasledovanie Cirkvi, to, že vo svojej horlivosti za Boha sa ocitol v úplnej opozícii voči Bohu, mu otvorilo oči! Zrazu zistil, že je úplne, ale úplne mimo! Že došiel dokonca až tak ďaleko, že v horlivosti za to, čo považoval za službu Bohu a horlivosť za Božie veci, bojoval proti Bohu samotnému! A toto poznanie ním tak otriaslo, že „tri dni nevidel a nejedol, ani nepil“ (Sk 9, 9). Po ich skončení bol Pavol pripravený začať sa odznova, ako malé dieťa, učiť. Píše: „Čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista.“ (Flp 3, 7-8) Človek na prahu druhého obrátenia zisťuje a priznáva, že nič nevie. Že čo doteraz konal, bola ľudská zbožnosť, ale nie Božie synovstvo. Myslel si, že žije kresťanstvo a pozná Evanjelium, ale teraz zisťuje, že žil Zákon a Evanjelium nepozná. Myslel si možno dokonca, že je už ktovieako pokročilý, ale teraz zisťuje, že

vlastne ešte ani neuveril Kristovi a neobrátil sa, ešte ani nezačal. A tak pokorne a zahanbene pristupuje k Bohu a hovorí: Prosím, uč ma! Toto je myseľ začiatočníka: keď (slovami autora Oblaku nevedenia) prikrýva všetko, čo doteraz vedel a čo si myslel a na čom si zakladal oblakom zabudnutia a prichádza ako dieťa, ako malé dieťa k svojmu Otcovi a hovorí: Nič neviem. Mám prázdnu hlavu, vyčistenú myseľ. Všetky svoje doterajšie predstavy a názory, ktoré som mal, som odložil. Sú preč. Som tu dnes, akoby som doteraz nič o Bohu nepočul, nič o kresťanstve nevedel. Chcem sa učiť, úplne odznova! Nemám nič svoje, nič vlastné, žiadne svoje názory, presvedčenia, pravdy. Prosím, uč ma. Nauč ma, všetko, odznova. Urob ma novým človekom. Staré sa pominulo, je to preč! Vlastne je to čosi, čo M. Scott Peck opisuje v dynamike komunity - akurát voči Bohu. Cesta očisťovania je ako pseudokomunita, keď žijeme s Bohom, ale za cenu toho, že sa premáhame, ovládame a navonok dodržiavame Zákon. A väčšinou sami sebe, iným aj Bohu vysvetľujeme a vykladáme, akí sme super a dobrí a zbožní a ako si všetko plníme a ako sme dobrí katolíci. Potom príde chaos, konflikt. A tu niektorí odídu, opustia Boha. Iní sa vrátia k Zákonu a na ňom si vybudujú svoje náboženstvo bez Krista a bez Evanjelia, ako obširne vysvetľuje v podobnej situácii Apoštol galatským kresťanom: „Vy, čo chcete byť ospravedlnení zo zákona, odtrhli ste sa od Krista, vypadli ste z milosti.“ (Ga 5, 4). A niektorí, zlomení a zahanbení tým, ako úplne a dokonale boli mimo, prichádzajú v etape prázdnoty k Bohu ako tí, ktorí umreli tomu, čím doteraz boli (Peck skutočne nazýva túto etapu umieraním a ako jej charakteristický znak opisuje opustenie presvedčenia o správnosti a neomylnnej pravde svojich názorov a presvedčení), a začínajú konečne skutočne počúvať Boha, aby sa od Neho naučili nebeskej Múdrosti a stali sa pri Ňom a v Ňom novým stvorením. Táto tretia etapa, kde mnohí zlyhajú (Peck hovorí presne o opustení a odídení, alebo o „zorganizovaní sa“ okolo pravidiel, čiže zákona) je bránou ku komunite s Bohom – a to je Nebo, Nebeské Kráľovstvo! Myseľ začiatočníka.

Vyprázdnená myseľ. Tabula rasa, ako sa hovorí. Človek, ktorý vie len jedno, že nič nevie. Ktorý zanechal, opustil všetky svoje doterajšie presvedčenia, predstavy, názory, všetko zakryl oblakom zabudnutia, aby sa mohol od Boha učiť novej, tajomnej múdrosti, nie ľudskej, ale Božej. Aby sa konečne stal učeníkom. Tu začína cesta osvietenia, samotné kresťanstvo, lebo sme konečne na kresťanstvo, čiže učeníctvo, pripravení. Sme tí dokonalí, o ktorých hovorí Apoštol, že „medzi dokonalými hovoríme aj múdrosť — no nie múdrosť tohoto veku ani múdrosť kniežat tohoto veku, ktoré spejú k záhube, ale hovoríme tajomnú Božiu múdrosť, ktorá bola skrytá a ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu.“ (1Kor 2, 6-7). Nie dokonalí v skutkoch či svätosti, naopak! Ale dokonale pripravení a dozretí na cestu, konečne pripravení uveriť, obrátiť sa a učiť sa! Si to ty? Je to tvoj prípad? Ak hej, potom si pripravený urobiť krok obrátenia a vydať sa na cestu učeníka Krista, kresťana!

Sú dva svety: Jeden, v ktorom sa dlhy vymáhajú, a druhý, v ktorom sa odpúšťajú.

Jeden, v ktorom sú veci dôležitejšie ako ľuďom. Ľudia slúžia veciam a málokedy sa málokto delí. A druhý, kde sú ľudia dôležitejší ako veci, veci slúžia ľuďom a všetci sa vzájomne delia. Jeden, kde vlastniť je viac, ako mať vzťah. Druhý, kde v strede je vzťah a ten je viac, ako niečo mať. Ten prvý je tento svet - a jeho pokračovanie, Peklo. Ten druhý je Božie Kráľovstvo - a jeho završenie, Nebo. Boh nás miluje a odpúšťa nám a prijíma v láske, ktorá dáva život, aby sme mohli na jeho pozvanie sa stať súčasťou Jeho sveta - tým, že sa rozhodneme aj sami rovnako odpustiť, prijať všetkých a milovať sa láskou, ktorá dáva život. Lebo ako inak by sme mohli súčasťou tohto Božieho sveta byť? V tom je logika slov Krista: "Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec! Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám. Dávajte a dajú vám: mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona. Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám." (Lk 6, 36-38). Do Božieho sveta

lásky, odpustenia a milosrdenstva sa vchádza tak, že sami milujeme, odpúšťame a sme milosrdní. Ak sa rozhodneme, že takí byť nechceme, potom doň nevchádzame, a ostávame vo svete, ktorý je predsieňou Pekla. Väčšina ľudí chce, aby sa Boh k nim správal nebesky - pomáhal im, miloval ich, odpúšťal im znova a znova a prijal ich k Sebe naveky do Neba; ale súčasne oni sami aby mohli ostať a žiť podľa sveta - starať sa každý sám o seba, nezaujímať sa nijako veľmi o druhých, kludne sa hnevať alebo cítiť závisť či krivdu a vymáhať na iných to, čo si myslia, že im dlhujú a nemusieť ich prijímať za milovaných priateľov. To sa ale nedá. Lebo ak sa rozhodneme žiť takto vo svete podľa sveta, volíme si Peklo, svet, ktorý je opakom Neba. Sú teda dva svety. A my sa, každý jeden, rozhodujeme, ktorý svet máme radšej, ktorý si vyberieme, s ktorým naveky spojíme svoj osud: Ľudia, alebo veci? Odpustenie, alebo vymáhanie? Láska, alebo sebeckosť? Je to vec rozhodnutia sa. Nie pocitov. Nemusíme a ani nemôžeme na nič čakať. Tu a teraz si volíme, čo naozaj chceme. Lebo "ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy." (Mt 6, 15)! Alebo inak, "všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im." (Mt 7, 12) - a myslím, že Ježiš dáva úplne jasne najavo, že presne podľa toho sa bude k nám správať aj Boh a každému tak dá to, čo si sám vyvolil.

S očami upretými...

Lebo tak hovorí Slovo: "... s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery. On namiesto radosti, ktorá sa mu núkala, vzal na seba kríž, pohrdol potupou a sedí po pravici Božieho trónu. Myslite na toho, ktorý zniesol také protirečenie hriešnikov, aby ste neochabovali a neklesali na duchu." (Hebr 12, 2-3). Sebeckosť sa nedá vyhnúť sebeckou snahou zbaviť sa ho, iba láskou. Rovnako Pokoj a Svätosť Neba sa nedá nadobudnúť inak, než tak, že v Nebi už srdcom žijeme. A prvý krok k tomu je, že máme zrak srdca neustále upretý na Krásu Neba, Jas Boha - ako hovorí aj Písmo, "hor sa, dom Jakubov, kráčajme vo svetle Pánovom!" (Iz 2, 5). Inak sa to nedá!

Hesychia a pravé Ja

Byť sebou (čiže tým, čím nás stvoril Boh) je možné len v slobode hesychie. Lebo kým nás ovláda strach a žiadostivosť, kým sme spútaní ohľadmi a očakávaniami iných, kým nás ženie pýcha a sebeckosť, ako by sme mohli byť sebou a konať zo seba, slobodne, autenticky? To je nemožné! Len sloboda hesychie umožňuje žiť "bezohľadne" a spontánne bez toho, aby to ubkizovalo ban či okoliu, pretože (a takže) žiadne "ohľady" už potrebné nie sú - v zmysle toho, čo hovorí Augustín, "miluj, a rob, čo chceš." Ale aj preto, že hesychia znamená akoby sa stiahnuť do "tu a teraz" - a práce tu a jedine tu naozaj sme! Kde inde? A ako inak? V ilúziách, snoch, predstavách? To isto nie! A potom láska k druhým.

Psychológovia hovoria, že často je za tým len sebecká snaha zbaviť sa bolesti, Kved trpíme pri pohľade na utrpenie milovaného. Čo s tým? Znamená láska bezohľadne sa v tomto odrezať? Aby tak bola "bezcitným a bezohľadným úsilím o djbri druhého" - a naozaj dobro a naozaj jeho, lebo nás neženie, dokonca ani neovplyvňuje snaha zbaviť sa vlastnej bolesti? Čo je dôvod, prečo spasení v Nebi netrpia bolesťou zatratených v Pekle? Alebo to znamená prijať túto bolesť, trpieť z lásky, nesnažiť sa jej zbaviť - a ona sa stáva súčasťou blaženosti Lásky? A tí, ktorí žijú v Nebi, trpia udeliť zatratených, a sú blažení, lebo trpia z lásky a milujú jej bolesť?

Srdcom v Nebi, telom na zemi.

Inak to naozaj nejde. Ako inak by sme mohli žiť nový život, keby sme srdcom už teraz nebývali v Nebi? A aký by to bol život, keby nebol skutočne aj žitý v tele, na zemi, medzi ľuďmi, vo svete, ale už nie zo sveta, ale z Neba? Srdce v Nebi robí takýto život nebeským. A telo ho zase robí skutočným. Misia, láska, to všetko prichádza až potom. Lebo ako by sme mohli svedčiť o tom, čo ešte sami nežijeme a neokúsili sme? Deliť sa s ničím, čím nie sme? A učiť niečomu, čomu sme sa sami ešte nenaučili? V Kristovi sa Boh stal človekom. Aby sa človek stal bohom. V oboch prípadoch je to rovnaké: boh žijúci Boží nebeský život v tele na zemi. Srdcom v Nebi. Telom na zemi.

Kresťanstvo, to je v prvom rade život.

A nie, nie v tom zmysle, že máme "žiť ako kresťania" a "svojim životom svedčiť" o Evanjeliu a podobne. V tomto všetkom zaznieva stále tá myšlienka, že kresťanstvo znamená v prvom rade niečo robiť. Lenže nie je to tak! Kresťanstvo znamená v prvom rade niekým byť: synom, dcérou Boha. Milosťou tým, čím je Kristus svojou prirodzenosťou. A potom to znamená niečo žiť. Nejaké žiť: slobodný uzdravený život, skutočný život. Život, ktorý by sme v slobode, pokoji a radosti žili s jasaním a plesaním aj keby sme boli just na opustenom ostrove, kde niet komu slúžiť ani komu svedčiť. Život, ktorý prosto žijeme, pretože je to život a ten sa prosto žije. A ktorý čírou náhodou je úplne super a skvelý bez ohľadu na kohokoľvek a čokoľvek okolo nás. Toto je prvé. Toto je základ: byť vykúpeným, vzkrieseným človekom, ktorý žije týmto novým úplne super životom, Božím, nebeským životom, životom blažených! Ktorý týmto svetom priam tancuje,

ktorého život je ako spev! Až potom môžeme o takomto živote svedčiť iným - nie tým, že niečo robíme, ale prosto tým, že ho žijeme. Že ho žijeme tak, ako by sme ho žili aj na onom opustenom ostrove, pretože to prosto je náš život s my si ho sami v sebe neskutočne užívame. Až potom môžeme iným ohlasovať Evanjelium - že totiž odkiaľ sa v nás tento život vzal a ako sme k nemu dospeli a ako sa k nemu môže skrze Krista, s Kristom a v Kristovi dostať každý, kto chce, kto uverí a obráti sa (čiže zanechá staré, aby mohol prijať toto nové). A až potom môžeme k sebe prijať a učiť tomuto Životu každého, kto chce, kto za nami s touto túžbou príde - a znova nie cez nejaké poučky alebo kurzy, ale prosto tak, že ho prijmem do svojho života a dovoľíme mu žiť s nami a učiť sa od nás, ako píše aj Apoštol, že ho máme napodobňovať tak, ako on napodobňuje Krista.

	Čičava	Komárany	Memík
Po	<i>Zakončenie sviatku Povýšenia svätého Kríža</i>		
21.9.	17.00 +Ján, Mária (r.Hricová)		
Ut	<i>Svätý hieromučeník Fókas, sinopský biskup</i>		
22.9.	17.00 +Ján (r.Kožiková)		
St	<i>Počatie úctyhodného a slávneho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána</i>		
23.9.	17.00 +Jaroslav, Alžbeta (r.Gerová) + panychýda		
Št	<i>Svätá prvomučenica a apoštolom rovná Tekla</i>		
24.9.			
Pi	<i>Prepodobná matka Eufrozína</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
25.9.			17.00 +Andrej (r.Magerová)
So	<i>Odchod do večnosti svätého apoštola a evanjelistu Jána Teológa</i>		
26.9.			
Ne	<i>Osemnásť nedeľa po Päťdesiatnici</i>		
27.9.	<i>Svätý mučeník Kallistrat a spoločníci</i>		
	9.15 *ZBP Anna (r.Rudýová)	7.30	11.00 za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete

Pozývame deti a rodičov prihlásiť sa na prípravu na Prvú svätú spoveď a slávnostné sväté prijímanie.